

jen) er kommen ind derpaa og har omtalt dette, skal jeg ikke nærmere komme ind paa selve Beskyttelsesbørgsmaalet, men henholde mig til enkelte Udtalelser, som det ærede Medlem fremkom med angaaende Arbejdsforholdene paa Landet, og som han satte i Forbindelse med dette Beskyttelsesstandpunkt. Det ærede Medlem gjorde saaledes gældende, at naar Landbruget indforskriver svenske Arbejdere, hvad det gjorde i ikke ringe Udstrækning, var det ikke, fordi Landbruget ikke kunde ernære sin Befolkning, men det var, fordi Bjerne drog de bedste og intelligenteste Kræfter til sig fra Landet. Med Hensyn til Landbrugets Ernæringssevne tvivler jeg ikke om, at Landbruget vil være i Stand til at ernære en betydelig større Befolkning, end det gør for Øjeblikket. Det staar for mig saaledes, at Landbrugets Produktionssevne er stegen i en meget betydelig Grad, og derfor tror jeg ogsaa, at det, ordnet paa rette Maade, maatte kunne ernære flere Folk end for Øjeblikket; men paa den Maade, som Landbruget nu drives, tror jeg, man har Bevis for, at Landet udstøder Folk, som paa den Maade tvinges til at drage til de store Byer, fordi Landbruget, som det for Øjeblikket drives, faktisk ikke kan staffe disse Folk Bestæftigelse. Man kan faa Bevis derpaa ved at se efter i statistisk Tabelværk, hvorledes Befolkningen stiger de forskellige Steder i Landet, og man vil da se, at Befolkningens Tilvækst paa Landet er enten meget ringere eller paa adskillige Steder slet ingen i Sammenligning med Befolkningens Tilvækst navnlig i de større Byer. Her er den ganste overordentlig stor. Det viser sig, at den stærke Befolkningstilvækst i Bjerne fra Landet er, fordi Landbruget under de nuværende Forhold støde Folk fra sig, som det ikke kan staffe tilstrækkeligt Brød. Og hvad angaar Indforskrivning af udenlandske Arbejdere, kan det meget gerne være, at den for nogle Landbrugs Vedkommende har sin Grund i det, som det ærede Medlem udtalte; men jeg nærer heller ingen Tvivl om, at paa overordentlig mange Steder er det Hensynet til at faa billigere Arbejdskraft, som bevirker, at man skriver til Udlandet for at faa Arbejdere, og udenlandske Arbejdere tages i Tjeneste saavel i Landbruget som i Industrien. Jeg vil henvise til et Faktum, som ikke kan bestrides, og det er dette, at Maskinkraft jo finder udstrakt Anvendelse i Landbruget som i Industrien og gør ganste samme Virkning i Landbruget som i Industrien, nemlig at gøre Arbejderne overflødige. Jeg kan ikke gaa ind paa det ærede Medlems Betragtningssmaade med Hensyn til Arbejdsforholdene paa Landet. Jeg tror,

at de ere helt anderledes og bør ses i et helt andet Lys, end det ærede Medlem har set dem i. Med disse Bemærkninger skal jeg forlade Forslaget under Nr. 52, som jeg selvfølgelig vil stemme imod, og som jeg vil anbefale det høje Ting ligeledes at stemme imod.

Jeg skal til Slutning knytte en kort Bemærkning til et Par andre Vædringsforslag, navnlig Nr. 56 og 57, som angaa Told paa Brænde. Der er fra flere ærede Medlemmers Side fremkommet en Begrundelse af, at Brænde burde gøres toldfrit, og ikke alene Brænde, men ogsaa disse Artikler, som staa nævnte i Vædringsforslag under Nr. 56, nemlig Tømmer-, Plank- og Bræddestumper paa under to Fod. Jeg behøver altsaa ikke at komme nærmere ind derpaa; men jeg vil tilføje et nyt Argument, som jeg tror er af ikke ringe Betydning, nemlig dette: Man vil indskrænke sig til kun at indrømme Toldfrihed for Brænde paa under 2 Fod, altsaa skal alt Brænde paa over 2 Fod være toldpligtigt. Nu er det imidlertid en Rendsgering, at der bruges en ikke ringe Mængde Brænde paa over 2 Fods Længde, nemlig med 3 Fods Længde, i Bagerierne. Hvis man forkaster Vædringsforslag Nr. 56, vil altsaa alt det Brænde, som har den Længde, og som bruges i Bagerierne, blive toldpligtigt. Jeg tror, her er Tale om et Materiale, som bruges til Produktion her i Landet, og saa bør man ikke beskaffe et saadant Materiale. Jeg vil derfor anbefale at stemme for Vædringsforslag Nr. 56, som gør al Slags Brænde toldfrit, Tømmer, Planker o. s. v. paa og under 2 Fod.

Martensen: Da jeg i Udvalget faa Fremkomsten af Vædringsforslaget Nr. 52, blev jeg ikke lidet forundret ved at se det ærede Medlem for 8de Kredts (Breinholt) Navn i Spidsen deraf. Det ærede Medlem har uader disse Dages Forhandlinger her i Salen indtaget det Standpunkt, at han ikke gerne gif med til ny Beskyttelse, men paa den anden Side ogsaa nødvendig gif med til at borttage den Beskyttelse, vi nu have. Derfor ser det meget besynderligt ud, at det ærede Medlem gaar med til at stille et rent og stærkt Beskyttelsesforslag, gaar med til at stille et Forslag, som lægger Told paa almindelige Levnedsmidler og oven i Kjøbet paa et Levnedsmiddel, som saa at sige udelukkende nydes af den allerfattigste Del af Befolkningen. Jeg synes, at dette Forslag staar i den Grad i Strid med det ærede Medlems hele øvrige Holdning under denne Toldlovs Behandling, at jeg næsten faar den Tanke, at det ikke er rigtig Alvor med